

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова
Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра дизайну

Код РПНД О7406

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор науково-педагогічної
роботи

Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

РИСУНОК

DRAWING

рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
тип дисципліни	<u>обов'язкова</u>
мова викладання	<u>українська</u>

Миколаїв 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «РИСУНОК» є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань 02 «Культура і мистецтво» спеціальності 022 «Дизайн» освітня програма «Дизайн середовища».

«30» 01 2024 року 22 с.

Розробник: доцент кафедри дизайну Олександр МАТІЙКО.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Рисунок» узгоджено з гарантом освітньої програми «Дизайн середовища».

Гарант освітньої програми
«Дизайн середовища»

Олександр МАТІЙКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Рисунок» розглянуто на засіданні кафедри дизайну.

Протокол № 6 від «31» 01 2024 р.

В.о. завідуючого кафедри

Сергій КОВАЛЬ

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Рисунок» розглянуто Навчально-методичною комісією Навчально-наукового гуманітарного інституту

Протокол № 7 від «15» 02 2024 р.

Голова

Олег БОБІНА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Рисунок» погоджено з навчальним відділом.

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «Рисунок» затверджена Навчально-методичною радою НУК.

Протокол № 1 від «21» 02 2024 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Опис навчальної дисципліни.....	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни.....	6
3. Передумови для вивчення дисципліни.....	6
4. Очікувані результати навчання	6
5. Програма навчальної дисципліни.....	7
6.Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування.....	15
7. Форми поточного та підсумкового контролю.....	16
8. Критерії оцінювання результатів навчання.....	19
9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.....	21
10. Рекомендовані джерела.....	22

ВСТУП

Анотація

Володіння рисунком є обов'язковою умовою формування фахівця в будь-якій області образотворчої діяльності.

В даний час, створення міцного фундаменту вищої освіти, заснованого на принципах академічного навчання рисунку має розглядатися як єдина професійна база педагогічної, наукової та творчої діяльності майбутніх дизайнерів.

«Рисунок» є однією з базових дисциплін в процесі підготовки бакалавра-дизайнера. Головними завданнями стає малювання з натури, зображення об'єктів в архітектурному середовищі (інтер'єр), а також поглиблене вивчення тіла людини. Особлива увага приділяється лінійно-конструктивній побудові та тональній обробці форми, пластичній її виразності, пошуку композиції. Новими завданнями у програмі курсу є просторові та комплексні постановки натюрмортів, натурні постановки та завдання з інтер'єру.

Оволодіння студентами базових положень та практичних навичок академічного рисунку на належному фаховому рівні — ознака їх компетентності та професіоналізму в майбутній діяльності.

Ключові слова: програма, дизайн, вища школа, академічний рисунок, образотворча діяльність.

Abstract

The possession of a drawing is a mandatory conditional formation of a specialist in any field of visual activity.

Currently, the creation of a solid foundation of higher education based on the principles of academic drawing training should be considered as a single professional basis for the pedagogical, scientific and creative activities of future designers.

"Drawing" is one of the basic disciplines in the process of preparing a bachelor of design. The main tasks are drawing from nature, depicting objects in an architectural environment (interior), as well as absorbed study of the human body. Special attention is paid to the linear-constructive construction and tonal processing of the form, its

plastic expressiveness, and the search for composition. New tasks in the course program are spacious and complex productions of still lifes, full-scale productions and interior tasks.

Mastering the basic provisions and practical skills of academic drawing by students at the proper professional level is a sign of their competence and professionalism in future activities.

Keywords: program, design, high school, academic drawing, visual activity.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 24	Галузі знань: 02 Культура і мистецтво	обов'язкова	
Модулів – 7		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 7		1-4-й	1-4-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальностей: «Дизайн середовища»	Семестр	
Загальна кількість годин – 720		1,2,3,4,5,6,7-й	1,2,3,4,5,6,7-й
		Лекцій	
		-	-
		Лабораторні роботи	
		330	106
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,1; самостійної роботи студента – 3,7.	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота	
		390	614
		Вид контролю: екзамен	
		Форма контролю: комбінована	

2. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Головна мета дисципліни - вивчення прийомів і способів оперування теоретичними і практичними знаннями академічного рисунку, застосування навичок створення художнього образу, а також, навчання студентів методам візуального аналізу об'єкта.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Рисунок» є формування у студентів відповідно до освітньої програми таких компетентностей:

ФК 3.Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну.

ФК 9. Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумов вивчення дисципліни «Рисунок» немає.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПРН 7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.

ПРН 9. Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання.

ПРН 11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.

ПРН 18. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.

ПРН 20. Виконувати пошукові ескізи, володіти прийомами живописно-образного відтворення, макетування та моделювання при розробці етапів дизайн-проекту.

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Методи і способи графічного і пластичного зображення натюрморту.

Тема 1. Рисунки просторових моделей геометричних тіл. Натюрморт із 3-х – 5-ти геометричних фігур.

Аналіз внутрішньої конструкції геометричних тіл. Метод наскрізного рисунку і способи конструктивної побудови геометричних тіл. Лінійна і повітряна перспектива.

Література: [4] стор. 193-197, [6] стор. 24-32, 118-119, [1] стор. 181-182, 193-195, 379-382, [11] стор. 154-157.

Тема 2. Натюрморт з архітектурним орнаментом із драпіруванням.

Принципи конструктивної і перспективної побудови симетричного і асиметричного орнаменту. Моделювання форми засобами світлотіні. Виявлення великої пластичної форми і рухів орнаменту засобами світлотіні.

Література: [2] стор. 69-74, 100-104, 126-139, [6] стор. 48-52, [3] стор. 276-279.

Тема 3. Складний натюрморт з побутових предметів.

Аналіз конструктивної побудови форми, передачі обсягу предметів засобами світлотіні, тональних відносин і просторових завдань. Тоновна цілісність і композиційна єдність постановки. Методика роботи від загального до приватного.

Література: [1] стор. 58-62, 70-73, 106-107, [3] стор. 24-52, [7] стор. 110-115, 136-142.

Модуль 2

Змістовий модуль 2. Інтер'єр та гіпсові деталі голови Давида.

Тема 4. Інтер'єр. Куток кімнати з меблями.

Завдання інтер'єрної постановки. Закономірності лінійної і повітряної перспективи. Перспективна побудова просторових форм і їх цілісне сприйняття.

Література: [1] стор. 44-48, 82-83, 116-122, [2] стор. 46-48, 51-52, [3] стор. 181, [6] стор. 67-69, 82-87, 99-102, [8] стор. 202, [11] стор. 88-89.

Тема 5. Рисунок гіпсового зліпка ока в трьох положеннях на одному форматі.

Анатомічний аналіз форми частин обличчя (очей, ніс, губи, вуха). Конструктивні особливості побудови частин обличчя. Композиція у форматі. Побудова форми з урахуванням лінії горизонту і перспективних скорочень. Моделювання форми засобами світлотіні.

Література: [2] стор. 34-38, 72-76, 117-120, [3] стор. 35-37, [7] стор. 181, [9] стор. 112-114, 148-153, 220-222.

Тема 6. Рисунок двох положень гіпсового зліпка носа та "обрубання" носа в одному форматі; рисунок двох положень гіпсового зліпка губ в двох положеннях зліпка на одному форматі (А2). Конструктивні особливості побудови частин обличчя. Моделювання форми засобами світлотіні.

Література: [1] стор. 69-74, 100-104, 126-139, [3] стор. 24-52, [5] стор. 118-122, 134-137.

Модуль 3.

Змістовий модуль 3. Ускладненні завдання рисунку інтер'єру та голови людини.

Тема 7. Інтер'єр великого приміщення у фронтальній перспективі.

Композиційне розміщення зображення у форматі. Постановлення деталей інтер'єру на площину. Тонові цілісність і композиційна єдність постановки.

Література: [1] стор. 49-53, 67-69, 78-79, [2] стор. 28-33, [9] стор. 89-92, 145-153, 220-224, [11] стор. 128-132.

Тема 8. Короткочасні рисунки черепа людини в різних ракурсах.

Конструктивно-анатомічний аналіз черепа. Основні опорні точки, пропорції. Композиційне розміщення зображення у форматі. Лінійно-конструктивне побудова форми черепа з урахуванням перспективи.

Література: [4] стор. 69-74, 100-104, 126-139, [6] стор. 24-52, [4] стор. 181.

Тема 9. Гіпсова голова (Сократ, Сенека, Вольтер).

Анатомічний аналіз форми голови. Основні опорні точки, пропорції. Компонування зображення у форматі. Конструктивна побудова, передача обсягу голови засобами світлотіні.

Література: [1] стор. 60-67, 124-125, 137, 156-159, [6] стор. 39-40, [4] стор. 193-197.

Модуль 4.

Змістовий модуль 4. Анатомічно-конструктивний аналіз та побудова форми тіла людини.

Тема 10. Натюрморт з гіпсовими орнаментом в різних техніках (вугіль, сангіна, гризайль).

Послідовність ведення роботи тонального малюнка натюрморту в різних техніках (гризайль, сангіна, вугілля). Аналіз конструктивної побудови форми, передачі обсягу предметів засобами світлотіні, тональних відносин і просторових завдань. Тонова цілісність і композиційна єдність постановки.

Література: [1] стор. 98-99, 110-114, 129-139, [2] стор. 20-22, 39-42, [3] стор. 192, [5] стор. 78-79, 94-96.

Тема 11. Рисунок гіпсового екорше торса людини.

Композиція у форматі. Пластична побудова і ліплення форми основних мас фігури засобами світлотіні.

Література: [2] стор. 169-175, [7] стор. 112-114, 167-173, [9] стор. 37-42, 79-84, 179-182.

Тема 12. Гіпсова фігура людини.

Пропорції і опорні точки фігури людини. Виявлення анатомічних особливостей фігури людини, зв'язок опорних точок зі скелетом. Композиція у форматі. Конструктивний аналіз форми, пропорцій.

Література: [1] стор. 96-99, 132-138, 148-151, [2] стор. 332-334, 372-375, [3] стор. 227-234, 265-267, 278-281.

Модуль 5.

Змістовий модуль 5. Ускладненні завдання рисунку інтер'єру та голови людини.

Тема 13. Рисунок інтер'єру в класичному стилі (музей ім. В.В. Верещагіна).

Аналіз конструктивної побудови форм, передача об'єму елементів інтер'єру засобами світлотіні, тональних відносин і просторових завдань. Тонова цілісність і композиційна єдність постановки.

Література: [1] стор. 135-138, [2] стор. 227-232, 276-279, 312-320, [6] стор. 167-168, 172-174, [11] стор. 112-114.

Тема 14. Короткочасні рисунки кінцівок людини у різних ракурсах.

Анатомічний аналіз нижніх кінцівок (кістки і м'язи ноги і руки). Вивчення скелета, кісток ноги і кистей рук. Пронація, супінація. Вивчення м'язів ноги і рук. Конструктивний аналіз і світлотіньове моделювання форми. Робота з анатомічними таблицями, схемами малюнків з підручників Лі, Баммеса.

Література: [2] стор. 278-279, 312-322, [6] стор. 125-128, 134-140, [9] стор. 267-269, 278-280, [11] стор. 100-102, 128-129, 142-146.

Тема 15. Рисунок складок тканини на гіпсовій фігурі.

Пластичне рішення гіпсової фігури зі світлотінню, що моделює форму і обсяг. Великі тональні відносини, підпорядкування складок тканини з будовою людського тіла (гіпсовій фігурі).

Література: [1] стор. 65-68, 192-200, [2] стор. 234-350, 338-340, [5] стор. 123-130, [9] стор. 212-219, 276-278, 281-283.

Модуль 6.

Змістовий модуль 6. Фігура людини.

Тема 16. Гіпсова фігура Венери в інтер'єрі із драпіровкою.

Композиція у форматі (А2). Конструктивний аналіз форми, пропорцій. Вивчення розташування складок драпіровок та тонове співвідношення з фігурою Венери. Способи пластичної побудови фігури.

Література: [1] стор. 140-142, 236-239, [2] стор. 312-317, 348-351, [4] стор. 193-195, [6] стор. 112-117, 129-132, [10] стор. 247-251.

Тема 17. Фігура натурника в різних техніках (вугіль, сангіна, гризайль).

Послідовність ведення роботи тонального малюнка натурника в різних техніках (гризайль, сангіна, вугілля). Постановка фігури на площину. Зв'язок основних форм з конструктивністю, анатомічним аналізом форми. Великі тональні відносини і передача характеру моделі. Композиційна єдність постановки.

Література: [1] стор. 156-159, 245-248, 289-291, [2] стор. 257-262, 313-318, [3] стор. 220-227, [5] стор. 232, [7] стор. 114-117.

Тема 18. Напівфігура натурника із руками.

Способи пластичної побудови фігури. Конструктивно-анатомічний зв'язок основних вузлів фігури. Постановка напівфігури на площині.

Література: [7] стор. 78-79, 96-101, [9] стор. 212-120, 187-190, [11] стор. 134-136, 145-149.

Модуль 7.

Змістовий модуль 7. Фігура людини в інтер'єрі.

Тема 19. Замальовки малої архітектури, суден, яхт (екскурсія в яхт-клуб).

Аналіз конструктивних взаємозв'язків об'єкта і навколишнього середовища, пропорційні відносини частин і цілого. Методика ведення швидкої роботи із замальовками. Начерки яхт і катерів на передачу пропорцій, руху, характеру зображуваного об'єкта; розвиток технічних навичок і прийомів роботи з швидким рисунком.

Література: [1] стор. 159-163, 178-191, 246-252, 317-319, [6] стор. 169-172, [4] стор. 193-197, [11] стор. 97-102.

Тема 20. Оголена фігура натурника з драпіровкою.

Пластичні особливості моделі, увага до форми таза і плечового поясу. Зв'язки основних форм з конструктивністю, анатомічним аналізом форми. Просторова побудова і скорочення форм.

Література: [1] стор. 75-79, 144-147, 225-229, [5] стор. 120-128, [6] стор. 98-102, [9] стор. 136-138, 189-193, 224-230.

Тема 21.Одягнена фігура натурника в динаміці в архітектурному середовищі.

Побудова фігури в просторі інтер'єру. Зв'язок фігури, предметів між собою і простором в тональному середовищі

Література: [1] стор. 127-131, 147-153, [3] стор. 50-53, 72-74, [4] стор. 193-197, [5] стор.212-214, [6] стор.145-147, 174-176, [9] стор.216-219.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	усьог о	У тому числі			усьог го	У тому числі		
		л.	Лаб.р	с.р		Л.	Лаб.р	С.р
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Модуль 1.								
Змістовий модуль 1. Методи і способи графічного та пластичного зображення натюрморту.								
Тема 1. Рисунки просторових моделей геометричних тіл. Натюрморт із 3-х – 5-ти геометричних фігур.	45	-	20	25	44	-	4	40
Тема 2. Натюрморт з архітектурним орнаментом із драпіруванням.	45	-	20	25	44	-	4	40
Тема 3. Складний натюрморт з побутових предметів.	45	-	20	25	47	-	4	43
Разом за змістовим модулем 1	135	-	60	75	135	-	12	123
Модуль 2.								
Змістовий модуль 2. Інтер'єр та гіпсові деталі голови Давида.								
Тема 4. Інтер'єр. Куток кімнати з меблями.	34		14	20	33		3	30
Тема 5. Малюнок гіпсового зліпка ока в трьох положеннях на одному форматі.	33		13	20	33		3	30
Тема 6. Малюнок двох положень гіпсового зліпка носа та	38		18	20	39		4	35

"обрубвання" носа в одному форматі; малюнок двох положень гіпсового зліпка губ в двох положеннях зліпка на одному форматі (A2).								
Разом за змістовим модулем 2	105	-	45	60	105	-	10	95
Модуль 3								
Змістовий модуль 3. Ускладненні завдання рисунку інтер'єру та голови людини.								
Тема 7. Інтер'єр великого приміщення у фронтальній перспективі.	18		10	8	21		2	19
Тема 8. Короткочасні рисунки черепа людини в різних ракурсах.	15		5	10	17		2	15
Тема 9. Гіпсова голова (Сократ, Сенека, Вольтер).	27		15	12	22		2	20
Разом за змістовим модулем 3	60	-	30	30	60	-	6	54
Модуль 4								
Змістовий модуль 4. Анатомічно-конструктивний аналіз та побудова форми тіла людини.								
Тема 10. Натюрморт з гіпсовими орнаментом в різних техніках (вугіль, сангіна, гризайль).	25		15	10	24		4	20
Тема 11. Рисунок гіпсового екорше торса людини.	30		20	10	28		4	24
Тема 12. Гіпсова фігура людини.	35		25	10	38		6	32
Разом за змістовим модулем 4	90	-	60	30	90	-	14	76
Модуль 5								
Змістовий модуль 5. Ускладненні завдання рисунку інтер'єру та голови людини.								
Тема 13. Рисунок інтер'єру в класичному стилі (музей ім. В.В. Верещагіна).	55		20	35	46		8	38
Тема 14. Короткочасні рисунки кінцівок людини у різних ракурсах.	65		15	50	71		6	65
Тема 15. Рисунок складок тканини на гіпсовій фігурі.	60		25	35	63		8	55
Разом за змістовим модулем 5	180	-	60	120	180	-	22	158
Модуль 6.								
Змістовий модуль 6. Фігура людини.								
Тема 16. Гіпсова фігура Венери в інтер'єрі із драпіровкою.	30		15	15	23		6	17

Тема 17. Фігура натурника в різних в різних техніках (вугіль, сангіна, гризайль).	24		12	12	30		10	20
Тема 18. Напівфігура натурника із руками.	36		18	18	37		12	25
Разом за змістовим модулем 6	90	-	45	45	90	-	28	62
Модуль 7								
Змістовий модуль 7. Фігура людини в інтер'єрі.								
Тема 19. Замальовки малої архітектури, суден, яхт (екскурсія в яхт-клуб).	12		6	6	18		4	14
Тема 20. Оголена фігура натурника з драпіровкою.	24		12	12	18		4	14
Тема 21. Одягнена фігура натурника в динаміці в архітектурному середовищі.	24		12	12	24		6	18
Разом за змістовим модулем 7	60	-	30	30	60	-	14	46
Разом за курсом	720	-	330	390		-	106	614

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		Денна	Заочна
1	Рисунки просторових моделей геометричних тіл. Натюрморт із 3-х – 5-ти геометричних фігур.	20	40
2	Натюрморт з архітектурним орнаментом із драпіруванням.	20	40
3	Складний натюрморт з побутових предметів.	20	43
4	Інтер'єр. Куток кімнати з меблями.	14	30
5	Рисунок гіпсового зліпка ока в трьох положеннях на одному форматі.	13	30
6	Рисунок двох положень гіпсового зліпка носа та "обрубкування" носа в одному форматі; малюнок двох положень гіпсового зліпка губ в двох положеннях зліпка на одному форматі А2.	18	35
7	Інтер'єр великого приміщення у фронтальній перспективі.	10	19
8	Короточасні рисунки черепа людини в різних ракурсах.	5	15
9	Гіпсова голова (Сократ, Сенека, Вольтер).	15	20
10	Натюрморт з гіпсовими орнаментом в різних техніках (вугіль, сангіна, гризайль).	15	20
11	Рисунок гіпсового екорше торса людини.	20	24
12	Гіпсова фігура людини.	25	32
13	Рисунок інтер'єру в класичному стилі (музей ім. В.В. Верещагіна).	20	38
14	Короточасні рисунки кінцівок людини у різних ракурсах.	15	65

15	Рисунок складок тканини на гіпсовій фігурі.	25	55
16	Гіпсова фігура Венери в інтер'єрі із драпіровкою.	15	17
17	Фігура натурника в різних в різних техніках (вугіль, сангіна, гризайль).	12	20
18	Напівфігура натурника із руками.	18	25
19	Замальовки малої архітектури, суден, яхт (екскурсія в яхт-клуб) .	6	14
20	Оголена фігура натурника з драпіровкою.	12	14
21	Одягнена фігура натурника в динаміці в архітектурному середовищі.	12	18
	Всього	330	106

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до лабораторних робіт – 2-3 год/1 робота;
- виконання лабораторних завдань протягом семестру;
- підготовка до екзамену – (15-30) год. на 1 захід.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лабораторних робіт	60	64
2	Самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом	120	330
3	Підготовка до екзамену	210	210
	Разом	390	614

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ТА МЕТОДИ ЇХ ДЕМОНСТРУВАННЯ

Методи навчання – способи, якими забезпечується набуття здобувачами відповідних компетенцій через засвоєння програмного матеріалу та активізацію навчального процесу, а саме:

- для всіх видів занять: робота з літературою, пояснення, дискусія, демонстрування;

- для лабораторних занять: спостереження;
- методи контролю і самоконтролю: лабораторний контроль;
- альтернативні методи навчання: пояснювально-ілюстративний метод, дослідницький.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання виступають:

- виконання лабораторних завдань;
- екзамен.

7. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного іспиту. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках студент може набрати до 60 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (активність; виконання лабораторних завдань та графічних робіт).

Питома вага заключного іспиту в загальній системі оцінок – 40 балів. Право здавати заключний іспит дається студенту, якій з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок і заключного іспиту набирає не менше 60 балів. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки іспиту (за його наявності).

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Лабораторна робота	Критерії оцінювання
18-20	Робота виконана у встановлений термін в повному обсязі без помилок, з дотриманням необхідної послідовності дій. У процесі роботи над завданням студент показав знання основних прийомів образотворчих засобів академічного рисунка: прийоми лінійно-конструктивного, світлотіньового і стилізованого рисунка, технології та матеріали ручної графіки при розробці концептуальних об'ємно-конструктивних рішень образотворчими засобами. Відображена правильна компоновка зображення в аркуші, послідовно, грамотно і акуратно ведена побудова рисунку. Протягом всієї роботи над завданням студент проявив вміння використання виразних особливостей застосовуваного графічного матеріалу. У роботі над лабораторним завданням показав достатній рівень володіння лінією, штрихом, тоном. Студент показав вміння самостійно виправляти помилки і недоліки в рисунку. Продемонстрував вміння узагальнювати рисунок і приводити його до цілісності. В цілому студент показав знання методики виконання академічного рисунка, закони перспективи, пластичної анатомії та технології матеріалів. У процесі всього періоду роботи над завданням виявляв творчий підхід.
13-17	Робота виконана у встановлений термін в повному обсязі з дотриманням необхідної послідовності дій, але допущені деякі помилки. Студент може їх виправити самостійно або з невеликою допомогою викладача. В цілому, основні завдання виконані, теоретичний зміст курсу освоєно, необхідні практичні навички роботи в рамках навчальних завдань в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, але присутні недоліки у роботі: - неточності в компонуванні; - невеликі відхилення у конструктивній побудові; - незначні порушення в послідовності роботи тоном, як наслідок, незначні помилки в передачі тональних відносин.
9-12	Робота виконана з частковим порушенням встановлених термінів. Завдання оформлене не повністю, але не менше 50% обсягу, що дозволяє отримати правильні результати і висновки; в ході проведення роботи були допущені помилки: - деяка дробність і недбалість малюнку; - помилки у передачі та непослідовність зображення об'єму форми предмета. Студент потребує постійних підказок щодо процесу роботи. Після пояснення самостійно виконує роботу.
1-8	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Процес виконання лабораторної роботи йде в частковому супроводі викладача. Робота містить помилки і має недосконалий, «неправильний» вигляд композиції через помилки у процесі створення певних характеристик об'єкту: - грубі помилки в компонуванні;

	- непослідовність процесу роботи, невміння самостійно вести рисунок; - невміння самостійно аналізувати і виправляти допущені помилки в побудові і тональному вирішенні рисунка; - одноманітне використання графічних прийомів для вирішення композиційних та світлотіньових завдань; - незакінченість, неакуратність, недбалість в рисунку.
0	Робота не виконувалася
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 60 балів (3x20балів)</i>	

Екзамен	Критерії оцінювання
35-40	Робота виконана у встановлений термін в повному обсязі без помилок з дотриманням необхідної послідовності дій. У процесі роботи над екзаменаційною роботою студент показав знання основних прийомів образотворчих засобів академічного рисунку: - прийоми лінійно-конструктивного, світлотіньового і стилізованого рисунка; - технології та матеріали ручної графіки при розробці концептуальних об'ємно-конструктивних рішень образотворчими засобами. -відображена правильна компоновка зображення в аркуші, послідовно, грамотно і акуратно ведена побудова рисунку. Протягом всієї роботи над екзаменаційним завданням студент проявив вміння використання виразних особливостей застосовуваного матеріалу. У роботі показав достатній рівень володіння лінією, штрихом, тоном. Студент показав вміння самостійно виправляти помилки і недоліки в рисунку. Продемонстрував вміння узагальнювати рисунок і приводити його до цілісності. В цілому студент показав знання методики виконання академічного рисунку, закони перспективи, пластичної анатомії та технології матеріалів. У процесі всього періоду роботи над екзаменаційним завданням виявляв творчий підхід.
25-34	Екзаменаційна робота виконана у встановлений термін в повному обсязі з дотриманням необхідної послідовності дій, але допущені деякі помилки. Студент може їх виправити самостійно або з невеликою допомогою викладача. В цілому, в процесі екзаменаційної роботи, основні завдання виконані, що означає освоєння теоретичного змісту курсу, придбання необхідних практичних навичок роботи сформовані, більшість передбачених програмою навчання поточних завдань по екзаменаційній роботі виконано, але присутні недоліки у роботі: - неточності в компонуванні; - невеликі відхилення у конструктивній побудові; - незначні порушення в послідовності роботи тоном, як

	наслідок, незначні помилки в передачі тональних відносин.
16-24	Робота виконана з частковим порушенням встановлених термінів. Екзаменаційне завдання оформлене не повністю, але не менше 50% обсягу, що дозволяє отримати правильні результати і висновки; в ході проведення роботи були допущені помилки: - деяка дробність і недбалість рисунку; - помилки у передачі та непослідовність зображення об'єму форми предмета. Студент потребує постійних підказок щодо процесу роботи. Після пояснення самостійно виконує роботу.
1-15	Завдання виконано менш ніж на 50% заданого обсягу, якість необхідних практичних навичок роботи в рамках екзаменаційного завдання оцінено числом балів, близьким до мінімального. Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Процес виконання екзаменаційної роботи проходить в частковому супроводі викладача. Робота містить помилки і має недосконалий, «неправильний» вигляд композиції через помилки у процесі створення певних характеристик об'єкту: - грубі помилки в компонованні; - непослідовність процесу роботи, невміння самостійно вести рисунок; - невміння самостійно аналізувати і виправляти допущені помилки в побудові і тональному вирішенні рисунка; - одноманітне використання графічних прийомів для вирішення композиційних та світлотіньових завдань; - незакінченість, неакуратність роботи з рисунку в цілому.
0	Робота не виконувалася
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми - 40 балів	

Поточний модульний контроль

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Виконання лабораторних робіт	60 (20x3)	60 (20x3)
Екзамен (перегляд)	40	40
Всього	100	100

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

1-й семестр		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ1	T1	Лабораторна робота №1	20	ЛР № 1	20
	T2	Лабораторна робота №2	20	ЛР №2	20
	T3	Лабораторна робота №3	20	ЛР №3	20
Всього балів за ЛР			60	Всього	60

Підсумковий контроль		Екзамен	40	Екзамен	40
Сума			100		100

2-й семестр		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ2	T4	Лабораторна робота №4	20	ЛР № 4	20
	T5	Лабораторна робота №5	20	ЛР №5	20
	T6	Лабораторна робота №6	20	ЛР №6	20
Всього балів за ЛР			60	Всього	60
Підсумковий контроль		Екзамен	40	Екзамен	40
Сума			100		100

3-й семестр		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ3	T7	Лабораторна робота №7	20	ЛР № 7	20
	T8	Лабораторна робота №8	20	ЛР №8	20
	T9	Лабораторна робота №9	20	ЛР №9	20
Всього балів за ЛР			60	Всього	60
Підсумковий контроль		Екзамен	40	Екзамен	40
Сума			100		100

4-й семестр		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ4	T10	Лабораторна робота №10	20	ЛР № 10	20
	T11	Лабораторна робота №11	20	ЛР №11	20
	T12	Лабораторна робота №12	20	ЛР №12	20
Всього балів за ЛР			60	Всього	60
Підсумковий контроль		Екзамен	40	Екзамен	40
Сума			100		100

5-й семестр		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість	Вид роботи	Кількість

			балів		балів
ЗМ5	T13	Лабораторна робота №13	20	ЛР № 13	20
	T14	Лабораторна робота №14	20	ЛР №14	20
	T15	Лабораторна робота №15	20	ЛР №315	20
Всього балів за ЛР			60	Всього	60
Підсумковий контроль		Екзамен	40	Екзамен	40
Сума			100		100

6-й семестр		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ6	T16	Лабораторна робота №16	20	ЛР №16	20
	T17	Лабораторна робота №17	20	ЛР №17	20
	T18	Лабораторна робота №18	20	ЛР №18	20
Всього балів за ЛР			60	Всього	60
Підсумковий контроль		Екзамен	40	Екзамен	40
Сума			100		100

7-й семестр		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ7	T19	Лабораторна робота №19	20	ЛР № 19	20
	T20	Лабораторна робота №20	20	ЛР №20	20
	T21	Лабораторна робота №21	20	ЛР №21	20
Підсумковий контроль		Екзамен	40	Екзамен	40
Сума			100		100

9. ЗАСОБИ НАВЧАННЯ

Головні засоби навчання:

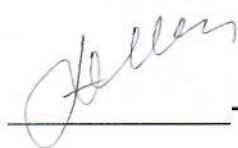
- об'єкти навколишнього середовища взяті в натуральному вигляді;
- графічні засоби (малюнки, креслення, схеми, плакати з пластичної анатомії тощо);
- твори мистецтва (картини, скульптури тощо);
- мистецькі приміщення (майстерні).

10. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Лі Микола., Основи навчального академічного малюнка. Україна, 480 с.
2. Gottfried BAMMES , Анатомія для художників. "Der nackte Mensch". Дрезден, 1982 г. – 475 с.
3. Brian C Hailes. Anatomy for Artists: A visual guide to the human form Hardcover. 2021, 304 p.
4. Самойленко Ю. О. Функції майстер-класу в підготовці майбутнього вчителя образотворчого мистецтва // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14: Теорія і методика мистецької освіти. 2011. Вип. 11. С. 193–197.
5. Сухенко В. Академічний рисунок: Підручн. Київ: Амадей, 2016. 232 с.: 217 іл.
6. Brian C Hailes. Draw it with Me - A study of the human form: more than 500 sketches, gestures and drawings of male and female figures in the Kindle edition. 2020, 206 p.
7. Brian C Hailes., Draw It With Me - The Elegant Female Form: An Intimate Study of the Beautiful Feminine Figure in Varied Chic & Classical Poses Kindle Edition. 2019 y. 206 p.
8. Прохорова, Н.А. Академічний рисунок як фундамент творчої грамотності для формування творчої особистості. Арт-простір, (2), 2016 р. 202 с.
9. Menotti M. , Figure. Borrowed the secrets of famous artists / Drawing. " Drawing. We learn the secrets of famous Masters "Hardcover – January 1, 2010, 314 p.
10. Майстренко-Вакуленко Ю. Академічний рисунок у художніх освітніх закладах України. Історія становлення та проблеми сучасності // Сучасні проблеми художньої освіти в Україні: Зб. наук. пр. Київ, 2012. Вип. 7. С. 247–251.
11. Ernest Norling Volume Drawing and Perspective. 2004 , 160 p.

Розробник програми

- Олександр МАТІЙКО